

PLATFORMA RODÍN

DETI SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

#RodičiaRodičom

INKLUSLOVNÍK

Slovom dokážeme pohľadiť alebo aj zraniť.
Podme spolu vytvoriť inkluzívnu a rešpektujúcu spoločnosť.
Začlenením každého.

Inklúzia je akceptácia a rešpekt voči každému človeku, prijímanie rozmanitosti a vnímanie rovnakej hodnoty a dôstojnosti človeka.

Pri vytváraní inkluzívnej spoločnosti pomáha spôsob, ako hovoríme či píšeme o iných. Citlivo volené slová vyjadrujú rešpekt k osobám s akýmkoľvek znevýhodnením, majú veľkú váhu a veľmi na nich záleží. Základom je, aby sme videli človeka a nie jeho zdravotné znevýhodnenie – pokúsili sa **vidieť v ňom to podstatné**.

Deti, mládež so zdravotným znevýhodnením a ich rodičia sa ešte stále stretávajú v komunikácii s rôznymi nevhodnými dokonca urážlivými výrazmi, ktoré sa týkajú ich zdravotného stavu. Veľa bežne používaných slov obsahuje negatívny podtón, ktorého si človek nemusí byť vedomý. Je to stereotyp, ktorý spoločne dokážeme zmeniť.

Postihnutie verzus znevýhodnenie

Výraz postihnutie je vo všeobecnosti odborným výrazom predstavujúcim funkčné obmedzenie ovplyvňujúce životné aktivity. Používa sa aj v bežnej komunikácii. Na mnohých ľudí môže pôsobiť zraňujúco.

Prečo výraz postihnutie nahradit' výrazom znevýhodnenie?

Slovo postihnutie sa takmer vždy spája s negatívnou správou, situáciou, skúsenosťou a zníženou kvalitou života. Môže vyvolávať veľa negatívnych predstáv a obáv, no ľudia, ktorých sa to týka, často hovoria o svojom plnohodnotnom živote a necítia sa obeťou postihnutia.

Preto výraz **znevýhodnenie** je voči mnohým rodičom ale aj voči deťom a mládeži so zdravotným znevýhodnením citlivejší a pozitívnejší.

V zahraničnej literatúre, ale už aj u nás sa čoraz viac dostáva do popredia pojem neurodiverzita – prístup, ktorý odchýlky od bežného spôsobu vnímania a myslenia neškatuľkuje ako poruchy, ale vníma ich ako prirodzené variácie ľudského genómu, pre ktoré potrebujeme nájsť vhodné spôsoby fungovania, nie ich prerábať podľa jednej šablóny.

Inkluzívna a rešpektujúca spoločnosť je úzko spojená s inkluzívnou kultúrou jazyka, rešpektom a ľudskosťou. Inklusovník ponúka alternatívu k hovorovým/nevhodným výrazom – **má odporúčací charakter**.

PRÍKLADY INKLUZÍVNYCH VÝRAZOV

NEVHODNÝ/HOVOROVÝ VÝRAZ	INKLUZÍVNY VÝRAZ
hendikep/postihnutie, postih	znevýhodnenie
mentálna retardácia / mentálne postihnutie	intelektuálne znevýhodnenie
hluchý	nepočujúci
slepý	nevidiaci
cukrovkár	diabetik
autista	dieťa / osoba s autizmom
psychoš, blázon	osoba s oslabeným duševným zdravím
asperger/autík, downík, williamsák, DMO-čkář a pod.	dieťa/ osoba: s aspergerovým syndrómom, s downovým syndrómom, s willimasbeureovým syndrómom, s detskou mozgovou obrnou a pod.
invalid, mrzák, nenormálny, magor, cvok, debil	vulgarizmy a hanlivé výrazy – v inkluzívnej spoločnosti by sa nemali používať

Slovom dokážeme meniť svet okolo nás.

Budeme veľmi radi, ak sa pridáte a budete šíriť posolstvo rešpektujúceho inkluzívneho jazyka, ak to tak cítite.

Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením

Hálova 993/16, 851 01 Bratislava-Petržalka

 platformarodin.sk

 [platformarodin](https://www.facebook.com/platformarodin)

 Platforma rodín detí so zdravotným znevýhodnením

 [platforma_rodin](https://www.instagram.com/platforma_rodin)

INKLULINKA Linka podpory

 +421 948 991 444

 inklulinka@platformarodin.sk

Regionálne centrum Košice

 +421 911 587 733

 kosice@platformarodin.sk

Regionálne centrum Žilina

 +421 911 461 615

 zilina@platformarodin.sk

Regionálne centrum Zvolen

 +421 948 202 489

 zvolen@platformarodin.sk

Regionálne centrum Bratislava

 +421 911 461 919

 bratislava@platformarodin.sk

Narodenie dieťaťa býva jedným z najkrajších okamihov v živote. Rovnako je to aj v rodine, kde sa narodí dieťa so zdravotným znevýhodnením. Bez vašej pomoci však rodiny nedokážu prekonať všetky ťažkosti, ktoré so sebou prináša nová životná situácia. Ďakujeme vám za vašu podporu!

International Women's Club
of Bratislava
Established 1991